

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *A lakásrendelet a városházán*

Forrás:

Pesti Hírlap

Bp.

1922. 11/9

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

333.32

Hely

Idő

"1922"

Személy

Helyszám

A lakásrendelet a városházán.

A fővárosnak a lakásügyek tárgyalására ki-tűzött 12-es ad hoc bizottsága szerdán délelőtt ülést tartott. A népjóléti miniszterium ugyanis esütör-tökre kérte ki a főváros véleményét a lakáskérdés-ben, illetőleg a jövő héten megjelenendő lakásrende-letre nézve. A mai ülésen *Buzáth János* alpolgár-mester elnökölt és a javaslatot *Faller János* főjegyző ismertette. A miniszter maga álláspontját egy elö-borátumban vázolta, amely három kérdésre ter-jed ki.

1. Az építkezés. 2. A lakásrendelet. 3. lakáshivatal szervezete kérdésére. Az építkezés kérdése-be négy pontot vesz fel: először, állami garanciá-val fölvelt kölcsön útján kis emberek építkezésének előmozdítása. Másodszor: a főváros belterületén kellően ki nem használt magántelkek igénybevétele, harmadszor: mansardlakások építkezése, végül pe-dig negyedszer: vállalatok kötelezése arra, hogy lakásokat építsenek.

A kibocsátandó lakásrendelet főbb elvei:

1. A luxuslakások felszabeditása. Luxuslakás-nak minősít a miniszter minden 6 szobán felüli la-kást.

2. nagy üzlethelyiségekről szóló rendelkezés.

3. nagy irodák (3 szobánál nagyobbak) ho-váfordítása.

4. A lakbér az 1917-es lakbér háromszorosára emelhető.

5. Az igényjogosultság megállapítása és a lakáscsere a főváros joga, a nem szoros értelemben vett lakáscsere és az átruházás dolgában tovább is a lakáshivatal dönt.

6. A rekvirálás. Ezt a rendelet idővel a bírósá-gokra akarja ruházni, egyelőre azonban, amíg sürgős intézkedés szükséges, a lakáshivatalnak tartja fenn.

7. A bérlő kijelölése a lakáshivatal joga, de a kijelölő tanácsba a főváros is küldhet képviselőt.

8. A végrehajtás vagy a bíróság, vagy a lakás-hivatal dolga.

9. A vagonlakók sürgős elhelyezése céljából minden hivatalból egy-egy szoba igénybevehető.

10. A megüresedő lakásokra nézve a rendelet nem állapítja meg a szabadrendelkezést, de nagyobb befolyást biztosít a háztulajdonosnak.

Ami végül a lakáshivatal szervezetét illeti, itt a lemondott bírák helyébe közigazgatási tisztvisel-ők lépnek, még pedig a miniszter elaborátuma sze-rint az egyes miniszteriumok legjobb tisztviselői, továbbá a fővárosnak 8-10 és a menekülteknek 8-10 kiváló tisztviselője.

Az első pontnál (építkezés) *dr Bródy Ernő* kifejtette, hogy ez a kérdés oly súlyos jogi kérdé-seket, oly messzire kiható gazdasági és műszaki természetű dolgokat ölel fel, összefügg területi kér-désekkel is, úgy hogy nem lehet a kérdésben oly gyorsan állást foglalni. Itt alapos előkészület kel-lene, össze kellene írni, hogy melyik területek áll-nak rendelkezésre, fontolóra kell venni a közmü-vek, a közlekedés és minden egyéb kérdéseket. Azt sem tudjuk a miniszter elaborátumából, hogy egy elméleti elképzelés-e az, vagy pedig van-e a minisz-ternek konkrét ajánlata már a kérdésben.

Dr Wolff Károly rámutat arra, hogy magán-jogi kérdéseket is érint a miniszter terveze, ame-lyeknek eldöntése nem a főváros joga, hanem a törvényhozásé. Abba egyébként hajlandó belemen-ni, hogy a főváros a kellően ki nem használt ma-gántelkeket bocsássa rendelkezésre építkezés cél-jaira.

Dr Platthy György szerint meg kell állapítani, hogy milyen telkek azok, amelyeket a főváros ren-delkezésre bocsátott.

Buday Dezső a mansardlakások építkezéséhez szól hozzá. Azt ajánlja, válogassák ki azokat az embereket, akik állami garanciával fölvelt kölcsönt kapnának építkezésre. *Fayer Sándor* épen ellenkező véleményen van, nem szabad a személyeket válo-gatni, hanem általános föltételeket kell szabni és aki ezt betartani hajlandó, mindenkinek módot kell adni az építkezésre.

Dr Platthy György azt ajánlja, hogy az ál-lam a hivatalnokok és tisztviselők részére lakáso-kat építsen. Ugyanezt kellene megtennie a főváros-nak is.

Dr Lobmayer Jenő tanácsnok jelenti, hogy százmillió korona költséggel az építkezési akció megindítására a főváros minden előkészületet meg-tett. A tervek le vannak tárgyalva és kívánatos,

hogy az állam is járuljon hozzá ennek az akciónak a támogatására.

Dr Szabó Imre tiszti főügyész kijelenti, hogy a menekültek, vagoniakók és katonaság elhelyezé-se, valamint a hivatalok elhelyezése kizárólag álla-mi feladat. A fővárosnak gondoskodnia kell arról, hogy építkezésre alkalmas telkeket tulajdonosai 50-60 esztendőre adják bérbe azoknak, akik építeni hajlandók.

Dr Bródy Ernő fölhívja a polgármestert arra, hogy a tanácsnok által említett építkezési akcióa minél rövidebb idő alatt hozza a közgyűlés elé, itt halogatásnak helye nincs. A fővárosnak példát kell mutatnia arra, hogy az építkezés terén is tud kezde-ményezőleg föllépni. A javaslatot a bizottság elfo-gadta.

Átért ezután a lakáshivatal kérdésének tár-gyalására is. *Dr Platthy György* kifejti, hogy amíg a lakásügyek dolgában a döntés a bíróságok kezé-ben volt, a közönség teljesen nyugodt volt. A lakás-hivatalnak óriási terhet és ominózus felelősségét a főváros nem vállalhatja. Viszont az is lehetetlen, hogy a menekülteknek beleszólási joguk legyen bu-dapesti lakásügyekbe.

Dr Buzáth János elnöklő alpolgármester is aggályosnak és kiviheathetlennek tartja a miniszter elaborátumában foglalt tervezetet.

Dr Bródy Ernő szerint teljesen lehetetlen és elfogadhatatlan, a lakáshivatalra nincs is szükség. Az üres és megüresedő lakások fölött döntsön a ház-tulajdonos. Ennyi engedékenységet megtehetünk a

háztulajdonosoknak. Ezzel előmozdítjuk a lakás-cserét is. Ha esetleg mégis rekvirálás szükséges, ezt bizzuk a bíróságokra. Az igényjogosultság megállapítása pedig lehetne egy adminisztratív szervezetnek, például az ügyészségnek a dolga.

Dr Wolff Károly a miniszter tervezetét *gyakorlatilag kivihetetlennek tartja. Lehetetlen állapot volna, hogy Budapest autochton lakosságával szemben a menekültek kapjanak a lakásügyekben beleszólási jogot.* Ő is amellet van, hogy ezekben a kérdésekben a bíróságot illesse meg a döntés joga. A bizottság kimondotta, hogy rekvirálásban csak a bíróság dönthet.

A *luxuslakás* fogalmát a bizottság a tervezettel szemben nem látja megfelelőnek, hatnál több szobából álló lakásoknál. Ha ugyanis többen laknak egy nagyobb lakásban, akkor ez nem nevezhető luxuslakásnak. Nem nevezhető annak sem, ha valakinek hivatali teendői elvégzésére dolgozó-, váró- vagy rendelőszobára van szüksége. A bizottság tehát úgy határoz, hogy ilyen lakások ne vétessenek luxuslakásnak. Ezen a mértéken belül azonban hozzájárul ahhoz, hogy a luxuslakások szabadforgalom tárgyát képezzék. Áttértek ezután az üzlethelyiségek kérdésére.

Dr Bródy Ernő ajánlja, hogy tartsák fenn a jelenlegi állapotokat. Szerzett jogokat nem szabad sérteni, existenciákat nem szabad tönkretenni. Már pedig a nagy üzlethelyiségek sok existenciának adnak kenyeret. Itt semmiképen sem helyeselhető a luxus elnevezés. Ezen a téren nincs termelés, nem szabadulhat föl a forgalom.

Dr Wolff Károly ugyanezen a nézetlen van, viszont dr Platthy György bizonyos könnyítéseket tart helyénvalónak. A bizottság a jelenlegi állapotok föntartása mellett foglal állást. A lakásrendelet többi pontja a lakás szervezetével áll összefüggésben, ennélfogva külön vitatásába nem mentek bele. A fővárosnak most elfoglalt álláspontját dr Lobmayer tanácsnok fogja képviselni, csütörtökön azon az ankétén, mely a népjóléti miniszteriumban lesz.

*

A miniszteri tervezet a háztulajdonosok körében nagy visszatetszéssel találkozott. A tervezetet a háztulajdonosok ismerték és helytelenítették. Dr Bernolák Nándor népjóléti miniszter akkor arra kérte őket, hogy készítsenek egy másik lakásrendel-
lettervet s óhajaikat tekintetbe fogja venni. A háztulajdonosok elkészültek tervezetükkel és átadták a miniszternek. A 12-es bizottság üléséről kiadott tudósítások után a háztulajdonosok vezetői megállapították, hogy az eredeti terv került változatlanul a 12-es bizottság elé s Bernolák miniszter semmibe sem vette a háztulajdonosok szervezetének aggályait.